

ПАНЕЛ 2: НОВА ФИНАНСИЈСКА АРХИТЕКТУРА СРБИЈЕ ЗА ПОДСТИЦАЈ РЕАЛНОГ СЕКТОРА

ПРОБЛЕМ ФИНАНСИРАЊА РЕАЛНОГ СЕКТОРА - КАКО ГА РЕШИТИ?

Милош Бугарин, председник Привредне коморе
Србије

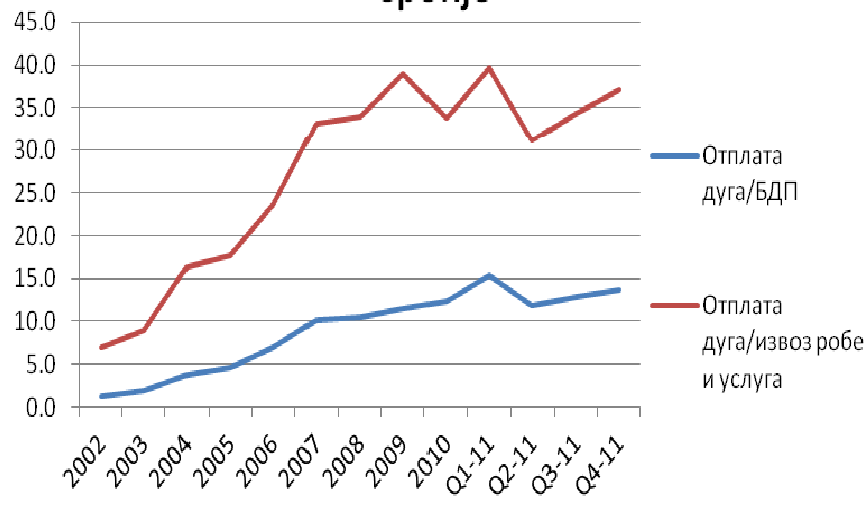

ФИНАНСИРАЊЕ ДРЖАВЕ – ПРОБЛЕМ И ЗА РЕАЛНИ СЕКТОР

➤ Проблем финансирања државе

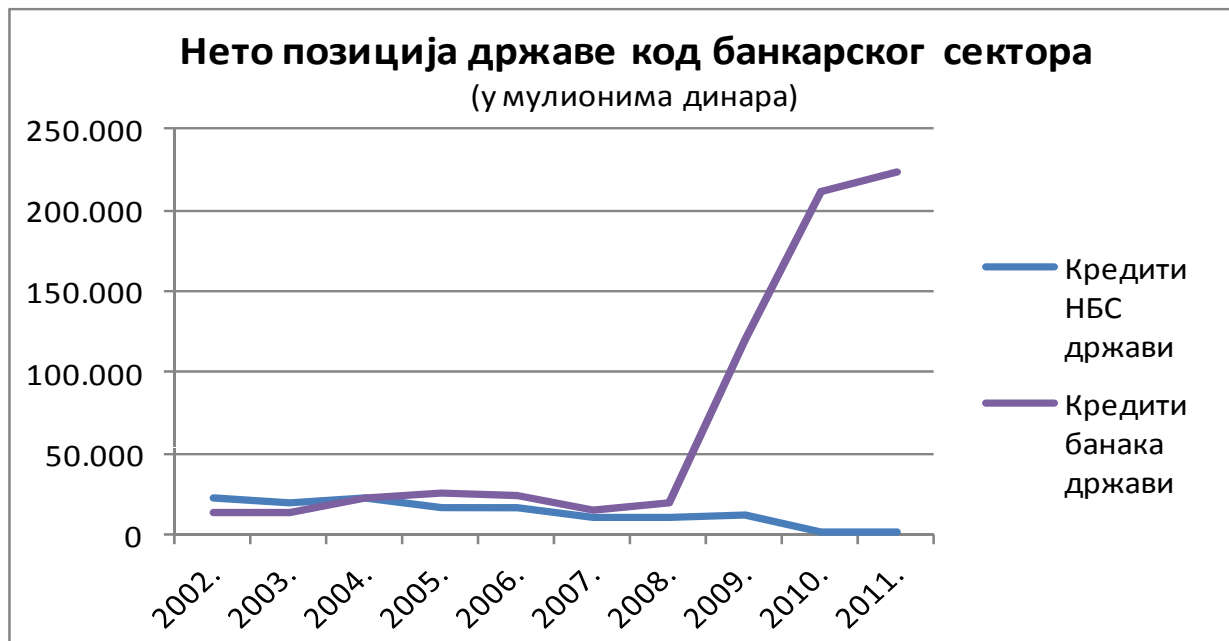
- Укупан спољни дуг РС крајем 2011. године - преко 24 милијарди ЕУР
- Дуг јавног сектора 10,8 милијарди ЕУР, а приватног 13,3 милијарде ЕУР
- Однос укупног спољног дуга према БДП - на граници од 80%
- Ограничавајући чинилац развоја - тенденција динамичног раста отплате спољног дуга
 - У 2011 - за сервисирање спољног дуга издвојено 12,6% БДП

Индикатори финансијске позиције Србије

ФИНАНСИРАЊЕ ДРЖАВЕ - ПРОБЛЕМ И ЗА РЕАЛНИ СЕКТОР

- Од 2008. године значајан пораст кредитирања државе од стране банака - умањује се потенцијал за кредитирање привреде и повећава задуживање

ФИСКАЛНА И ПАРАФИСКАЛНА ОПТЕРЕЋЕЊА – ДОДАТНИ ПРИТИСАК

Фискално оптерећење

- Пореско оптерећење није сразмерно снази пореских обвезника
- Превисока давања (доприноси) по основу рада
- Присуство сиве економије високо
- Евазија плаћања пореза
- Дестимулативна фискална политика за штедњу и инвестиције у производњу а стимулативна за потрошњу
- Ниво нето финансијског потенцијала становништва је позитиван и треба направити стимулативне канале за финансирање државе и привреде од стране становништва (директно)

Парафискално оптерећење

- Идентификовано око 370 парафискалних давања
- Укупан износ наплаћених средстава у 2011. години од 77 непореских намета око 730 милиона евра
- Просечно оптерећење по запосленом у привреди по основу 77 непореских намета у 2011. години износило је 570 евра по једном запосленом у привреди
- **Обавезе по основу парафискалних оптерећења које контролише локална самоуправа су повећане за 38%, а оне које контролише држава за 13%**

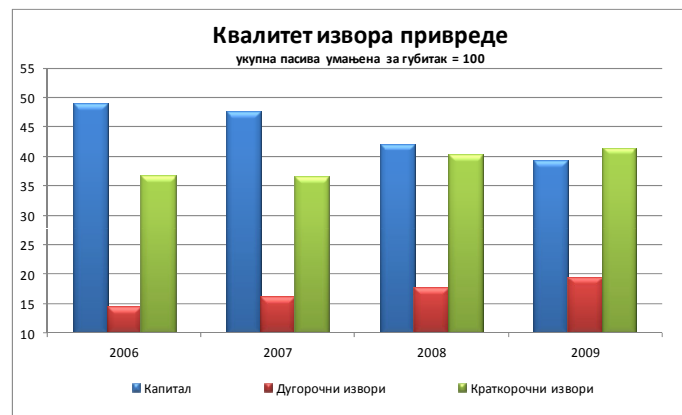
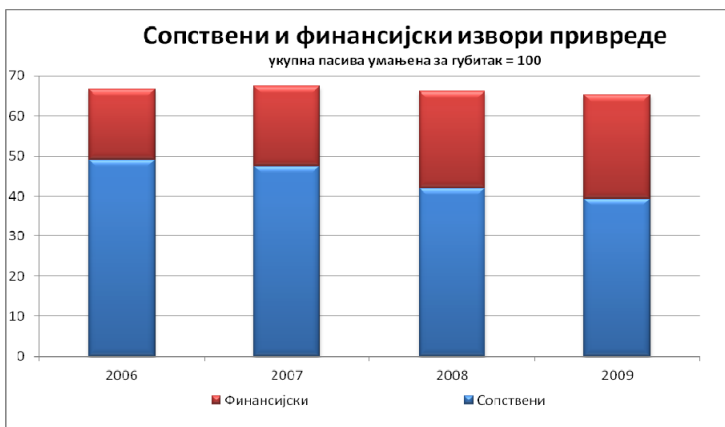
ПРИВРЕДА НЕ МОЖЕ ДА ИЗДРЖИ ТАКО ВЕЛИКА ОПТЕРЕЋЕЊА

ПРОБЛЕМ ФИНАНСИРАЊА ПРИВРЕДЕ

- **Основни стратешки проблем привреде је да су нето приливи ликвидних средстава из редовног пословања недовољни за финансирање потребног нивоа инвестиција**
- Тренутно постоје три могућа извора за повећање инвестиција
 - Стране директне инвестиције - којих нема довољно
 - Спољно задуживање и задуживање код пословних банака - које је скупо и готово немогуће за презадужену привреду
 - Домаћа штедња (и ту се пре свега мисли на штедњу становништва) је углавном краткорочна и није у довољној мери стимулисано инвестирање становништва у производњу и инвестиције
- **Држава нема потенцијал за финансијску подршку привреди, а нема ни изграђене механизме за ефикасно управљање средствима из буџета која се пласирају привреди**
- **Ако се не промени начин финансирања привредног раста - биће тешко убрзати привредни раст**

ПРОБЛЕМ ФИНАНСИРАЊА ПРИВРЕДЕ

- Привреда нема потенцијал за сопствено финансирање - вредност сопственог и укупног нето обртног капитала је негативна
- Структура извора средстава привреде се помера у корист финансијских и краткорочних, а на терет сопствених извора
- Такође може се уочити и тренд значајног пада учешћа сопственог капитала и повећања краткорочне и дугорочне задужености

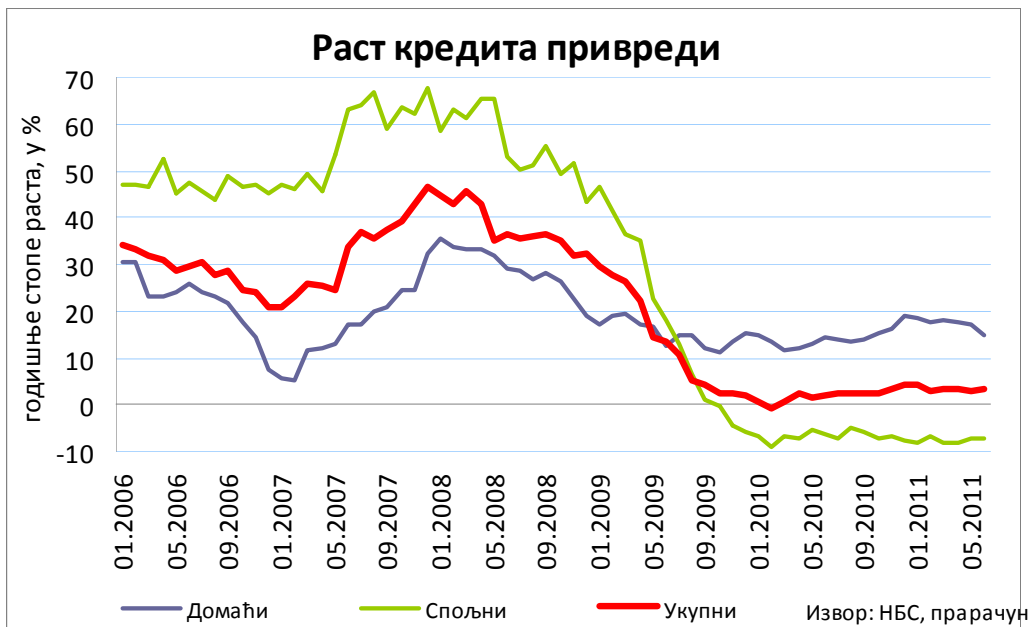
ПРОБЛЕМ ФИНАНСИРАЊА ПРИВРЕДЕ

Коришћење екстерних извора финансирања

- Високи трошкови сервисирања дуга (камате, провизије, осигурање, курсне разлике)
 - Стопа добити би требало да буде најмање једнака каматној стопи да би се могли сервисирати кредити
- Погрешно коришћење кредитних средстава од стране менаџмента предузећа - у непродуктивну имовину
- Потенцијал сопственог финансирања је негативан
- Смањење учешћа сопственог капитала и повећање краткорочне и дугорочне задужености привреде - погоршање показатеља дугорочне финансијске равнотеже и финансијске сигурности
- Значајан број компанија због неповерења и макроекономске нестабилности уздржава се од задуживања
- **Прибављање капитала емисијом акција је минимално**

ПРОБЛЕМ ФИНАНСИРАЊА ПРИВРЕДЕ

- Кредитна активност банака се одржава на скромном нивоу - децембар 2011/ децембар 2010. године раст од 8,6% и поред субвенционисаних кредита за ликвидност

Кључни проблем финансијског система поред неликвидности је и све израженија несолвентност сектора привреде која може озбиљно угрозити његову стабилност

ЕКОНОМСКИ ИНСТИТУТ
ECONOMICS INSTITUTE

1947

ПРИВРЕДНА
КОМОРА
СРБИЈЕ

МОКРОГОРСКА ШКОЛА МЕНАѢМЕНТА
MOKRA GORA SCHOOL OF MANAGEMENT

ПРОБЛЕМ ФИНАНСИРАЊА ПРИВРЕДЕ

- Држава на националном и локалном нивоу има ограничен потенцијал за финансирање привреде - субвенције привреди имају тенденцију смањења
- У овој години се очекује наставак раздуживања према иностранству, али и даљи пад кредитне активности банака услед смањења субвенционисаних кредита у односу на 2011. годину, али и услед пада тражње за кредитима због лоших биланса предузећа, као и због раста удела проблематичних кредита у укупно одобреним кредитима привреди

НОВА ФИНАНСИЈСКА АРХИТЕКТУРА

- Доношење Закона и оснивање развојне банке
 - Инвестиционе и извозне активности
 - Минимални оснивачки капитал од 1 милијарди ЕУР
 - Професионално управљање
 - Оцена развојних и инвестиционих пројеката коришћењем међународних стандарда
- Преиспитивање могућности стављања у функцију финансирања инвестиција у инфраструктуру кроз развој фондова друштава за осигурање
- Развој тржишта капитала
 - Постојећег тржишта акција
 - Омогућавање издавања и трговања са дужничким ХОВ
- Ограничити ниво задуживања државе код банака на домаћем тржишту
- Снижавање цена капитала обезбеђењем услова за
 - Макроекономску стабилност
 - Ниску инфлацију
 - Стимулисање дугорочне штедње становништва
 - Даљу релаксација монетарне политике
- Привреда - системско и структурно реструктурирање компанија (уз финансијско реструктурирање)
- Унапређење корпоративног управљање у циљу прибављања јефтинијег капитала
- Банке - промена пословне политике кредитирања привреде у правцу кредитирања производње намењене извозу

ЕКОНОМСКИ ИНСТИТУТ
ECONOMICS INSTITUTE

1947

ПРИВРЕДНА
КОМОРА
СРБИЈЕ

МОКРОГОРСКА ШКОЛА МЕНАЏМЕНТА

MOKRA GORA SCHOOL OF MANAGEMENT

ХВАЛА НА ПАЖЊИ

www.pks.rs